

Groente- en fruitbestedingen boomen door coronacrisis

2020 was een atypisch jaar door de coronacrisis. We moesten met zijn allen in ons kot blijven en zelf ons potje koken. Daardoor stegen de voedingsbestedingen in de retail met ruim 12%. Zowel de groente- als de fruitbestedingen stegen in 2020 sterker dan de voedingsbestedingen. Verse groenten waren gemiddeld 5% duurder en de aankopen van verse groenten stegen met 11%. De nummer één in de groentekorf blijft de tomaat, op de voet gevolgd door de wortel. Binnen de top tien deden prei en wortelen het beter dan gemiddeld. Onze nationale trots witloof heeft een prima jaar achter de rug en was meer in trek in de lente.

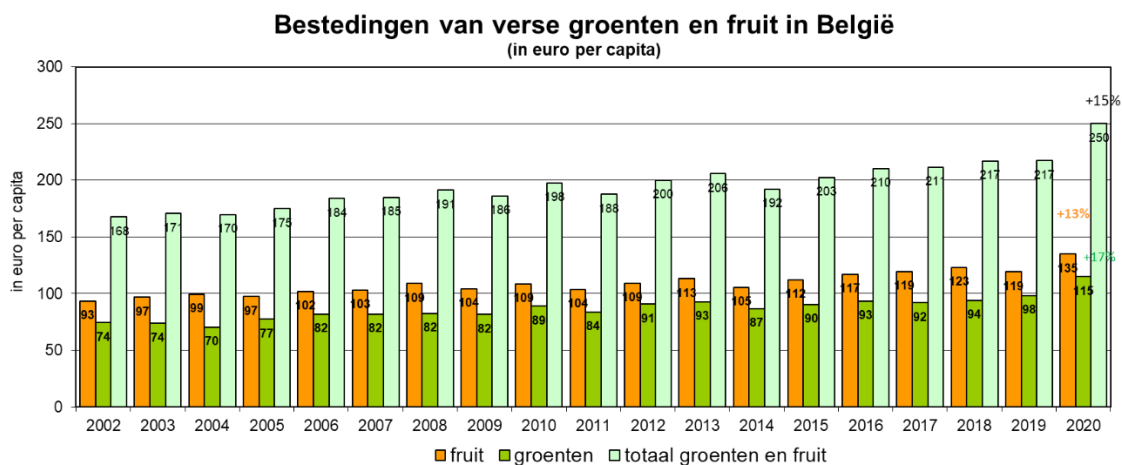
De aankopen van vers fruit stegen niet zo sterk als die van verse groenten. De gemiddelde fruitprijs lag wel 9% hoger dan het jaar voordien. De banaan blijft in de fruitkorf op nummer één. De appel op nummer twee steeg meer dan gemiddeld. Jonagold blijft een stevige marktleider maar het waren vooral Jonagored en de nieuwere rassen die terrein wonnen ten nadele van Pink lady. Aardbeien kenden een uitstekend seizoen en konden in bestedingen zelfs +39% optekenen. De perenverkoop deed het op alle vlakken beter dan het jaar voordien.

Qua distributie was er weinig verandering op de groente- en fruitmarkt. 'Dis 1' blijft een stevige marktleider gevolgd door hard discount, die in crisistijd weet te groeien. Op de derde plaats staat de buurtsupermarkt.

Dat alles leert VLAM uit de cijfers die het marktonderzoeksbureau GfK Belgium via zijn panel van 6 000 Belgische gezinnen verzamelde. De cijfers hebben enkel betrekking op thuisverbruik.

Groente- en fruitbestedingen boomen

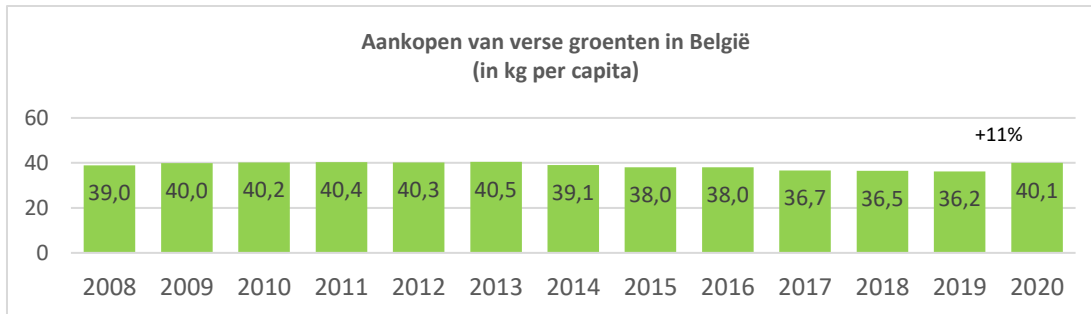
2020 was een atypisch jaar. De coronacrisis had een grote impact op ons eet- en koopgedrag. Door de coronamaatregelen werd er minder buitenshuis geconsumeerd dan normaal: minder bij familie en vrienden (kleine bubbels), minder op werk of school (preteaching, thuiswerk, technische werkloosheid, ...), minder in horeca (sluiting) en minder onderweg (blijf in uw kot) of op andere plaatsen. Daardoor stegen de voedingsbestedingen in de retail met ruim 12%. De groente- en de fruitbestedingen stegen in 2020 zelfs met 15%. De bestedingen van verse groenten groeiden met 17% iets steviger dan de fruitbestedingen (+ 13%).

Bron: GfK Belgium en bewerkingen VLAM

Thuisverbruik van verse groenten in de lift

Verse groenten waren vorig jaar gemiddeld 5% duurder (gemiddelde groenteprijs 2,98 euro per kg) en de aankopen van verse groenten stegen met 11% in volume per capita. In 2020 kocht de Belg gemiddeld 40 kg verse groenten en hij besteedde er 115 euro aan.

Bron: GfK Belgium en bewerkingen VLAM

Nagenoeg alle Belgische gezinnen kopen verse groenten. Ze doen dit gemiddeld 56 keer per jaar of iets meer dan wekelijks. Vlamingen en gezinnen uit de hogere sociale groep kopen in verhouding meer verse groenten dan Walen en gezinnen uit de middelste en lagere sociale groepen.

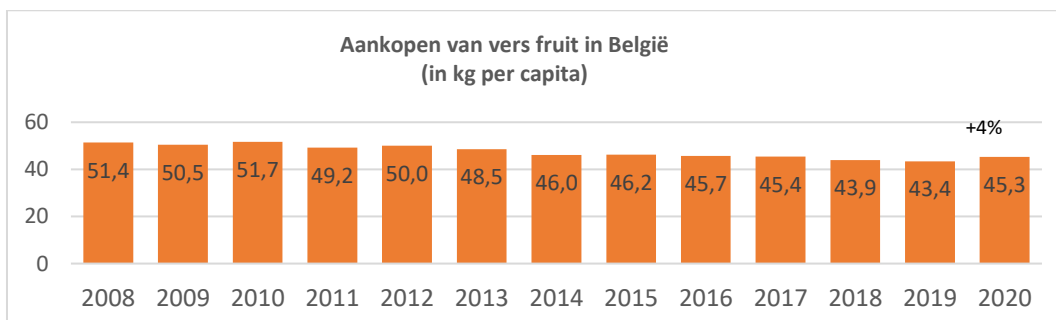
Binnen het versegroentensegment stegen de voorverpakte verwerkte groenten met 16% naar 4,3 kg per capita. Hiermee heeft dit segment een aandeel van 11% in volume en 19% in bestedingen. De biogroenten groeiden in 2020 op hetzelfde tempo dan de gangbare groenten waardoor het bioaandeel stabiel blijft op ruim 8%. 7 op 10 Belgen kopen al eens biogroenten. De Belg koopt gemiddeld 2,4 kg biogroenten per jaar.

82% van de groenten wordt in verse vorm gekocht. Dus diepvriesgroenten en geconserveerde groenten vormen slechts 18% van het groenteverbruik van de Belg.

De aankopen van vers fruit stegen niet zo sterk als die van verse groenten

De aankopen van vers fruit stegen in het coronajaar 2020 niet zo sterk als die van verse groenten. De groei voor vers fruit bedroeg 4% in volume per capita. De gemiddelde fruitprijs lag wel 9% hoger dan het jaar voordien. Vorig jaar kocht de Belg gemiddeld 45 kg vers fruit voor 135 euro. Net zoals voor groenten koopt bijna elk Belgisch gezin fruit en dit gebeurt gemiddeld 50 keer per jaar. Dit aantal blijft de laatste jaren stabiel. Vlaamse huishoudens zijn grotere fruitkopers dan Waalse en oudere huishoudens grotere dan jongere.

60% van de Belgen koopt wel eens biofruit. Het aantal kopers van biofruit is stijgend alsook de aankoopfrequentie. Van de totale fruitbesteding is 6% bio.

Bron: GfK Belgium en bewerkingen VLAM

Tomaat blijft de meest gekochte groentesoort

De tomaat blijft de koploper binnen het groenteassortiment met zo'n 6 kg per capita, gevolgd door wortelen met 5,82 kg per capita en ajuin met 4,37 kg per capita. Binnen het tomatensegment blijven de aandelen quasi stabiel. In waarde zijn kerstomaten ondertussen veruit het belangrijkste tomatensegment geworden en ze nemen 44% van de tomatenomzet voor hun rekening. Binnen de top tien deden prei (+21% in volume) en wortelen (+16%) het beter dan gemiddeld. Onze nationale trots witloof groeide van 2,82 naar net geen 3 kg per capita en de witloofbestedingen groeiden zelfs met 30%. Witloof was meer in trek in de lente en bij de jongeren (<40jaar). Op plaats tien zijn er drie ex aequo's: bloemkolen, komkommers en broccoli.

Top tien verse groenten in België (in kg per capita)

Rang	Product	2020	2019
1	Tomaten	5,98	5,51
2	Wortelen	5,82	5,04
3	Ajuin	4,37	3,87
4	Witloof	2,98	2,82
5	Sla	2,31	2,17
6	Paprika en pepers	1,87	1,67
7	Prei	1,74	1,44
8	Courgettes	1,59	1,46
9	Champignons	1,49	1,34
10	Bloemkolen	1,06	1,05
	Komkommers	1,06	1,06
	Broccoli	1,06	0,93

Bron: GfK Belgium en bewerkingen VLAM

De Vlaming neigt in verhouding eerder naar paprika, prei, champignons, broccoli, bloemkool, spruitjes, witte asperges, ijsbergsla, kerstomaten en spinazie, terwijl de Waal in verhouding eerder kiest voor witloof, tros- en romatomaten, courgette, kropsla, sjalot, andijvie en aubergine. De Brusselaar springt er bovendien voor artisjokken, komkommer en prinsessenboontjes. Groentesoorten die eerder in de smaak vallen bij jongere gezinnen zijn tomaten, wortelen, paprika, courgette, champignons, komkommer, aubergine en diverse slasoorten. Oudere gezinnen kiezen daarentegen in verhouding eerder voor witloof, prei, koolsoorten, kropsla, selder, sjalot en asperges.

Banaan blijft op 1 maar appel groeit opnieuw

De banaan (7,8 kg per capita) blijft ook in 2020 de meest gekochte fruitsoort. De appel (7,76 kg) op nummer twee steeg met 6% meer dan gemiddeld. Jonagold blijft een stevige marktleider met 38% van de markt maar het waren vooral Jonagored en de nieuwere rassen die terrein wonnen ten nadele van Pink lady, die verder aandeel prijsgeeft. **De verschuivingen binnen de appelrassen wordt natuurlijk ook beïnvloed door het aanbod. Bij mindere oogstjaren zal het aandeel van een bepaald appelras dalen.** Opvallende stijgers in de fruittoptien waren aardbeien (+13%) en citroenen (+10%). De aardbeien kenden een uitstekend seizoen en konden in bestedingen zelfs +39% optekenen. De blauwe bosbessen en de frambozen blijven het goed doen maar boomen niet meer. De perenverkoop deed het op alle vlakken beter (+6% in volume en +21% in besteding). De Conference blijft met drie kwart van de perenverkoop veruit de belangrijkste variëteit. Jonge huishoudens kiezen eerder voor appels, bananen en meloenen. Oudere huishoudens zijn grotere liefhebbers van sinaasappelen, peren, perziken, nectarines, ...

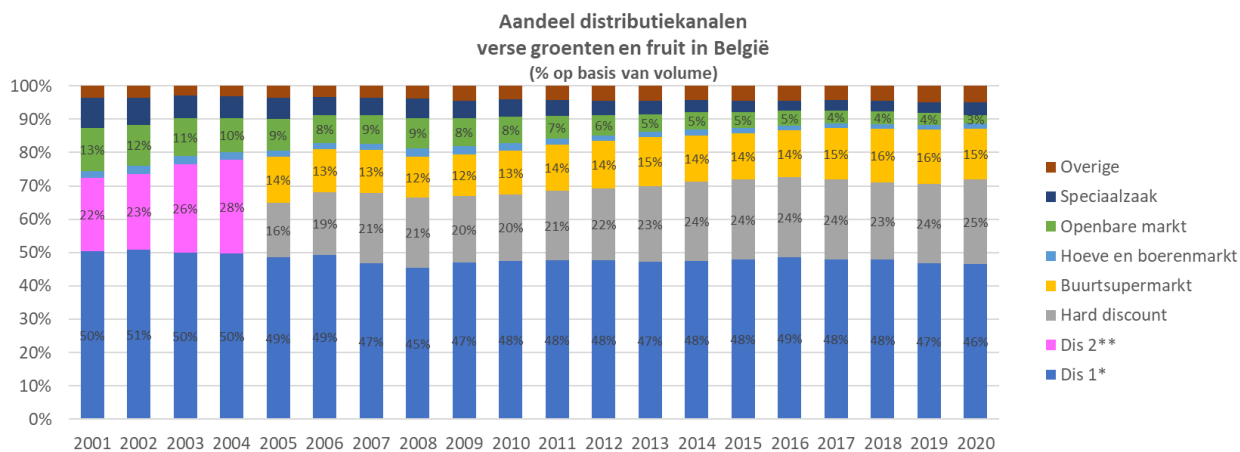
Top tien vers fruit in België (in kg per capita)

Rang	Product	2020	2019
1	Bananen	7,80	7,42
2	Appelen	7,76	7,33
3	Sinaasappelen	6,41	6,09
4	Mandarijnen ea	3,85	3,58
5	Peren	2,49	2,35
6	Meloenen	2,42	2,45
7	Druiven	2,37	2,29
8	Kiwi	1,95	1,83
9	Aardbeien	1,94	1,72
10	Citroenen	1,34	1,22

Bron: GfK Belgium en bewerkingen VLAM

DIS 1 blijft marktleider maar hard discount wint terrein

Weinig veranderingen in het winkellandschap. 46% van het aangekochte volume verse groenten en vers fruit passeerde in 2020 bij DIS 1 (hypermarkten en grotere supermarkten zoals Albert Heijn, Carrefour Hypermarkten, Carrefour Market, Colruyt, Delhaize Supermarkten, Makro, ...) langs de kassa. Hard discount (Aldi en Lidl), die opnieuw 1 procentpunt wint, eindigt met 25% marktaandeel op de tweede plaats. Op de derde plaats staat de buurtsupermarkt met 15% marktaandeel die 1 procentpunt moet prijsgeven. De openbare markt had het moeilijk omdat ze tijdelijk gesloten waren in 2020. Alle supermarkten samen (Dis 1, Hard discount en buurtsupermarkt) haalden vorig jaar een aandeel van 86%. Verse groenten en vers fruit zijn echte supermarktproducten geworden.

* Dis 1: AH, Alma, Carrefour hyper/GB/market, Champion, Colruyt, Cora, Delhaize De Leeuw, Metro en Red Market

** Dis 2: vanaf 2005 opsplitsing in hard discount en buurtsupermarkt

Bron: GfK Belgium en bewerkingen VLAM